

Mocsolád

Érdemes alámerülni a múlt mélységes mély kútjába még akkor is, amikor egy takaros kis falucska újnak tűnő templomának oldalában pihenünk meg, és próbáljuk vallatni a követet és a susogó szellőt. Így van ez Alsómocsoládon is.

A falu területén két középkori templomot is azonosítottak. Az egyiket a nyugati határrészben, az Olaszi-dűlőben, a másik, amelyet a 14. századi pápai adóösszeírás is említ, a mai településtől északra, a romjait pedig még a 19. században is ismerték. E templomok emlékét elmosta az idő, bár az utóbbi pusztulásáról egészen a legutóbbi időkig ismert egy helyi történet. Eszerint a templom a Szent-kútnak nevezett helyen állt, és amikor a törökök ágyúzták a falut, a harangja leesett, majd eltűnt a földben. Helyén forrás fakadt, amit csodának vélt a nép, és még sokáig kijártak imádkozni a

csobogó víz mellé. Hogy mi igaz ebből, ki tudja, ám tény, hogy az 1966-os földmunkák nyomán egy középkori település maradványai kerültek elő a földből ezen a helyen.

A török háborúk, majd a Rákóczi-szabadságharc megpróbáltatásai elsodorták az ősi lakosokat, és az újonnan megtelepülő ráccokat egyaránt. Egy 1742-ben kelt összeírás szerint a mágocsi

megbújó harang kondulása emlékeztette őket az idő múlására, a gyakran kijáró pálosok pedig a Szent György tiszteletére újraszentelt romos templomban miséztek. Önálló új templomra még száz évet kellett várniuk, amíg Scitovszky János püspök engedélyével – a földesúr, a Perczel-Sztankovánszky család anyagi támogatásával – 1824–1836 között felépült a ma is látható,

épített örökségei

plébániához tartozó Mocsolád határában még látszottak a régi egyház romjai, sőt azt is tudni vélték, hogy azt Szent Albert tiszteletére szentelték fel. A falu erkölcsös magyar katolikusai mindent megtettek, hogy templomuk újjáépülhessen, pénzt gyűjtöttek, és gabonát ajánlottak fel a helyreállításra. Addig is a közelben emelt haranglábban

klasszicista stílusú templom, amelyet október 16-án Szent András tiszteletére szenteltek fel. Hét évvel később saját plébánost is kapott a szépen fejlődő település, miközben a templom berendezése is egyre gyarapodott, főleg más templomok barokk liturgikus tárgyai kerültek ide. A ma emlékmű jellegű, nagy és szép freskókkal díszített épületet 1977-ben külsőleg felújították, belsejét pedig 1993-ban restaurálták.

Hithű katolikusként a mocsoládiak életében is nagy ünnep volt a búcsú, ezért rögtön kettőt is tartottak belőle. A tréfásan zabalóbúcsúnak nevezett profán ünnepséget Katalin napja környékén tartották, a nagy eszem-iszommal járó rendezvényt különösen a fiatalság várta, míg az egyházi ünnepet András napján, november 30-án ülték meg. Előszere-ttel látogatták az andocsi, máriagyüdi és somogyicsói kegyhelyet, a legnépszerűbbnek azonban a közeli egregyi Szentkút számított, ahová gyalogosan érkeztek. Már az előtte való napokban sütötték a kalácsot és a rétest, majd a mocsoládi templomból énekszóval, zászlóik alatt vonultak át Kisboldogasszony ünnepén.

LEJEGYZTE: DR. VARGA SZABOLCS

FOTÓK: MÜLLER NÁNDOR

A falu elején, festői környezetben található a település másik épített öröksége, a Sztankovánszky-család egyedi bútorokkal berendezett kastélya. Itt élt Sztankovánszky Imre, Tolna vármegye főispánja és országgyűlési képviselője. A kastély egy gyönyörű, hatalmas arborétum közepén fekszik, ahol a Szoborpark megtekintése kínál különleges élményt. A parkban található szobrok Trischler Ferenc szobrászművész alkotásai. Érdemes végigandalogni, és közben elgondolkodni az elmúlt évtizedekben sokat szapult nemesi társadalom mecénatúráján.

